

Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

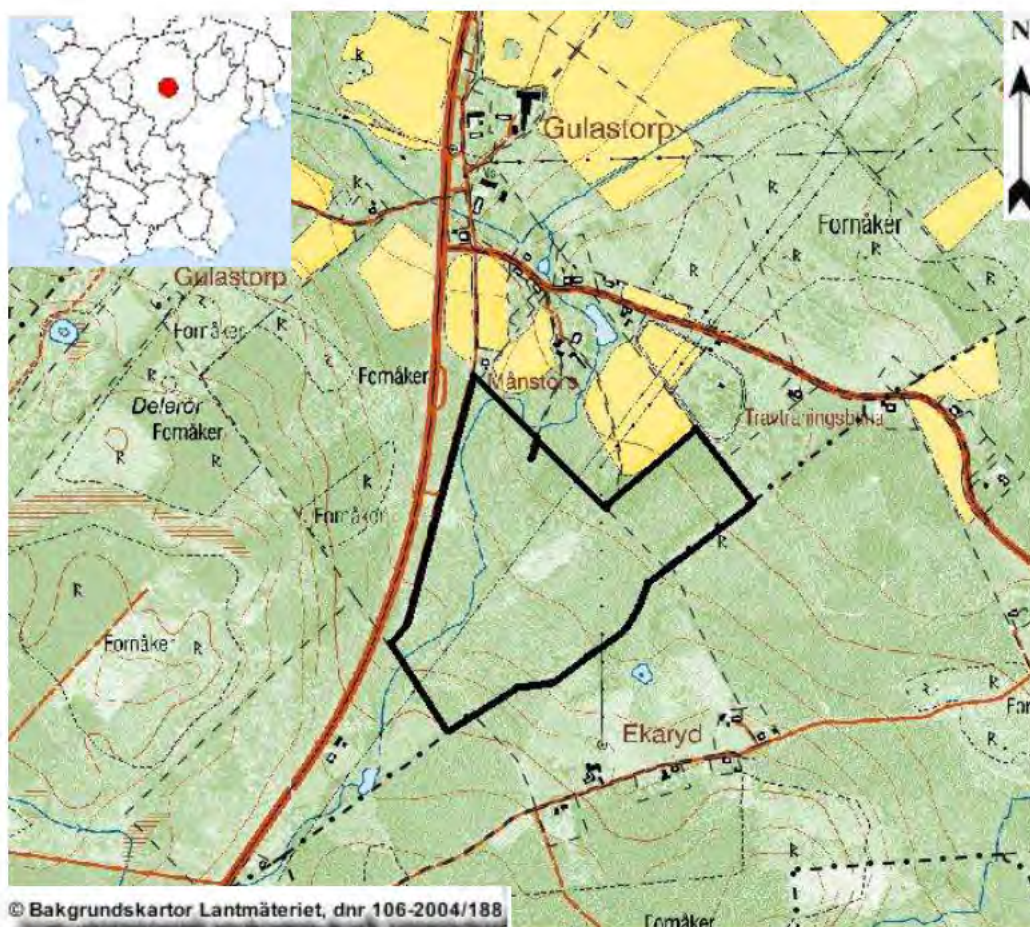
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bildande av naturreservatet Gulastorp i Hässleholms kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Gulastorp
Kommun	Hässleholm
Dos-ID	1023058
Gränser	Området är markerat med heldragen linje på bifogad karta (bilaga 1)
Fastighet	Gulastorp 1:19
Markägarkategori	Naturvårdsverket
Läge	Området är beläget cirka 4,5 km sydöst om Hässleholm öster om väg 23.
Kartblad	Topografisk karta: 3D SO
Koordinat centralpunkt	X: 425526 Y: 6220625 (SWEREF 99)
Naturgeografisk region	Nr 7, Skånes sediment och horstområde
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 2
Gemensamhetsanläggningar	Se bilaga 2
Areal	Cirka 18,63 ha,
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är framförallt att skydda en kalkrik lövsump- och ädellövskog bestående av ask, ek och bok med undervegetation av hägg och hassel samt skydda områdets rörliga och ytliga grundvatten bl.a. i form av meandrande och kvillartad (bäcken delar sig och flyter samman igen, varpå små öar uppstår). Vidare att bevara biologisk mångfald framförallt avseende mossor och skydda en livsmiljö för skyddsvärda arter i övrigt.

Syftet nås genom att:

- Bevara och utveckla områdets lövsumpskog bestående av framförallt ask, hägg och klibbal,
- Bevara och utveckla områdets ädellövskog bestående av framförallt ek, bok och hassel,
- Skydda de hydrologiska förhållandena och lämna bäckar orörda,
- Gynna de i området eventuellt förekommande rödlistade arterna.

Nya kunskaper om rödlistade arter och hotade naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av naturreservatet.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika eller fylla ut,
2. påverka de hydrologiska förhållandena,
3. uppföra byggnad, mast, luftledning eller annan anläggning, anlägga väg,
4. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. röjning, gallring, avverkning, sådd eller plantering av träd, och buskar,
3. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
4. undersökningar och miljöövervakning av djur- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. tälta eller elda,
3. ställa upp eller övernatta i husbil, husvagn, eller motsvarande,
4. plocka, gräva upp eller på annat sätt skada växter, mossor, lavar eller svampar,
5. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra död ved,
6. medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning, med undantag av informationsskyltar för naturreservatet och gränsmärken.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

8. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar eller mollusker. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används.

Undantag från föreskrifter

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för.

- åtgärder i samband med förvaltarens skötsel,
- normalt underhåll av befintliga vägar eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med vägar, stigar etc).
- drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar tillhörande kommunen, el-, energi- och teledistributör. Nedgrävning av befintliga luftledningar. Inför utförande av arbete ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts. Arbete utanför ledningsgatorna skall undvikas.

För reservatsföreskrifterna gäller följande undantag:

- C6 och C7 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Området ligger på Nävlingeåsens nordsluttning på gränsen mellan granit- och syenitberggrund. Nordost om området finns ett område med kalkstensberggrund, vilken fortsätter under hela Kristianstadsslätten. Jordarten utgörs främst av morän, troligen med ett betydande inslag av kalkstensfragment.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Under 1700- och 1800 talet nyttjades området som äng och betesmark. I slutet av 1800-talet började området växa igen med skog. Idag utgörs skogen av en lövsumpskog bestående främst av ask och klibbal med underväxt av hägg och hassel och en fläckvis, på torrare partier, förekommande ädellövskog bestående av ek, bok och avenbok med riklig underväxt av hassel.

Biologiska bevarandevärden

Gulastorp utgörs av en lövsumpskog bestående främst av ask och klibbal med underväxt av hägg och hassel och en fläckvis, på torrare partier, förekommande ädellövsog bestående av ek, bok och avenbok med riklig underväxt av hassel. Kalkrikt framträngande ytvatten i form av bl.a. meandrande och kvillartad bäck. I bäckarna lever bl.a. sötvattensmärlor (gammarus). I området växer minst ett 10-tal signalarter av mossor bl.a. dunmossor och rutlungmossor samt svampen kantarellmussling. Signalarter indikerar att det kan finnas ytterligare skyddsvärda arter inom området. Asken klassas som sårbar (VU) av Artdatabanken.

Friluftsliv och tillgänglighet

Värdet för friluftslivet är mycket begränsat. Bullernivån från trafiken på riksväg 23 är hög i merparten av området, vilket förtar naturupplevelsen. Området är delvis mycket blött och synnerligen svårframkomligt. Askarna riskerar att falla när de är döda. Området nås lättast från gamla landsvägen öster om riksväg 23.

Skäl för beslut

Gulastorp ligger mellan två trakter i länets skogsstrategi och utgör därmed en viktig förbindelselänk mellan dessa trakter.

I området växer minst ett 10-tal signalarter av mossor bl.a. dunmossor och rutlungmossor samt svampen kantarellmussling. Gulastorp som totalt är cirka 18,6 hektar utgörs till cirka 12 hektar av ett naturvärde som Skogsstyrelsen har pekat ut. Naturvärdets totala areal är cirka 16 hektar. Resterande del ingår i ett KOMET objekt, för vilket ett 50-årigt naturvårdsavtal har tecknats, år 2010.

Asken klassas som sårbar (VU) av Artdatabanken. Tyvärr har asken även här drabbats av den tämligen nyinkomna askskottssjukan vilket leder till att topparna vissnar och oftast att hela trädet dör. Genom att skydda och inte avverka askbestånd, däribland i Gulastorp, så ökar möjligheten att några individer överlever angreppet, vilket framöver kan leda till att det finns askar som är motståndskraftigare mot askskottssjukan.

Inom EU:s Natura 2000 bevarandearbete klassas delar av området som en lövsumpskog av fennoskandisk typ. Lövsumpskogar av fennoskandisk typ utgör en prioriterad naturtyp vid säkerställande och skydd av natur inom EU.

I Hässleholms kommuns naturvårdsprogram, antaget av kommunfullmäktige 30 maj 2005, så har Gulastorp klassas i värdeklass 3 (värdeklass 1 är högst, och värdeklass 3

lägst). Vid besök den 29 maj 2013 ansåg kommunen att området borde klassats högre än en trea.

Frånvaro av rationellt skogsbruk inom merparten av området har skapat förutsättningar för en hög biologisk mångfald.

Fågellivet är mycket rikt i området med bl.a. ormvråk (häckande), morkulla, nötskrika, större hackspett, trädkrypare och olika sångare. Vilttillgången är också god med råddjur, älg och vildsvin.

Gulastorp ligger inom Ignaberga vattenskyddsområde som inrättades den 2 november 2006. Föreskrifterna står i samklang med skyddsföreskrifterna för vattenskyddsområdet.

Det finns inga dikningsföretag inom fastigheten. Befintliga vattendrag är meandrande och kvillsystem förekommer. Vattnet är klart med sandbotten.

Efter Kommunens fältredovisning av områden som varandes bättre än Gulastorp har länsstyrelsen inställning till att förordna Gulastorp som naturreservat stärkts ytterligare. Kommunen har inte kunnat uppvisa något område som motsvarar Gulastorp, varken på mark som kommunen förfogar över eller privat mark, vilket ökar Gulastorps unikheter. De områden som uppvisades och som var snarlikast, saknade både ett rikt fålskikt och vattendrag.

Enligt kommunens översiktsplan som antogs den 2 maj 2007 omfattas Gulastorp av en planerad nydragning av Riksväg 23. Riksväg 23 är av riksintresse för kommunikation. Muntliga uppgifter från kommunen tyder på att kommunen kan komma att plocka bort nydragningen vid kommande översyn av översiktsplanen. Trafikverket hade vid föregående beslutstillfälle inte något att erinra emot förslaget naturreservat. Det ska tilläggas att i princip all bebyggelse ligger öster om riksvägen, på samma sida som naturreservatet ligger. Vidare har kommunen, sedan förra beslutet om naturreservat togs, beviljat bygglov för nybyggnation precis söder om naturreservatet.

Ett permanent skydd av naturreservatet Gulastorp medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen levande skogar, levande sjöar och vattendrag samt ett rikt växt och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, skydda, återställa och nyskapa värdefulla natur- och livsmiljöer för skyddsvärda arter bör Gulastorp avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 4) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

C föreskrifterna gäller omedelbart, även om dem överklagas.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har aktualiserats i samband med att Naturvårdsverket förvärvade fastigheten år 2008.

Samråd enligt FOM 25 och 26 §§ miljöbalken skedde med Trafikverket och Hässleholms kommun.

Ärendet remissbehandlades.

Länsstyrelsen beslutade den 13 januari 2011 att förordna område som naturreservat.

Hässleholms kommun överklagade beslutet.

Regeringen, Miljödepartementet, beslutade den 13 december 2012 att upphäva beslutet och lämna ärendet åter till länsstyrelsen för ny behandling. Regeringen konstaterade att det av utredningen i ärendet framgår att det finns ett starkt allmänt intresse av att bevara naturmiljön i området. Regeringen finner därför inte skäl att frånga länsstyrelsens bedömning att det aktuella området har så höga naturvärden att det är motiverat att skydda det som naturreservat med angivet syfte. I samband med bildandet av naturreservatet har länsstyrelsen förutsett att en ny sträckning av riksväg 23 kan komma att beröra reservatsområdet och även att en sådan vägsträckning skulle kunna innebära att alla delar eller stora delar av naturvärdena i reservatsområdet utsläcks. Genom det ovan nämnda undantaget från föreskrifterna har länsstyrelsen tagit ställning till att det kommer att vara möjligt att upphäva reservatsbeslutet helt eller delvis för det fall en sådan vägsträckning berör reservatsområdet. Frågan om det finns förutsättningar för att helt eller delvis upphäva ett reservatsbeslut kan dock inte avgöras redan i samband med att beslut fattas om att bilda ett naturreservat.

Den 29 maj 2013 besökte länsstyrelsen och kommunen de lokaler som kommunen i sin inläga framhåvt varandes bättre än Gulastorp. Kommunen lämnade även information om att kommunen kan komma att plocka bort nydragningen av riksvägen vid kommande översyn av översiktsplanen.

Ärendet återremitterades den 17 oktober 2013. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden finns i bilaga 3.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut denna dag.

Förvaltning

Stiftelsen för Fritidsområden i Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Carl Älfvåg. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, planhandläggare Sasa Sabljic, länsassessor Ursula Gårdendahl och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Carl Älfvåg

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Utdrag ur fastighetsregistret, nyttjanderätter och gemensamhetsanläggningar
3. Inkomna yttranden och länssstyrelsens bemötanden
4. Sändlista
5. Hur man överklagar

Kontaktperson

Miljöavdelningen

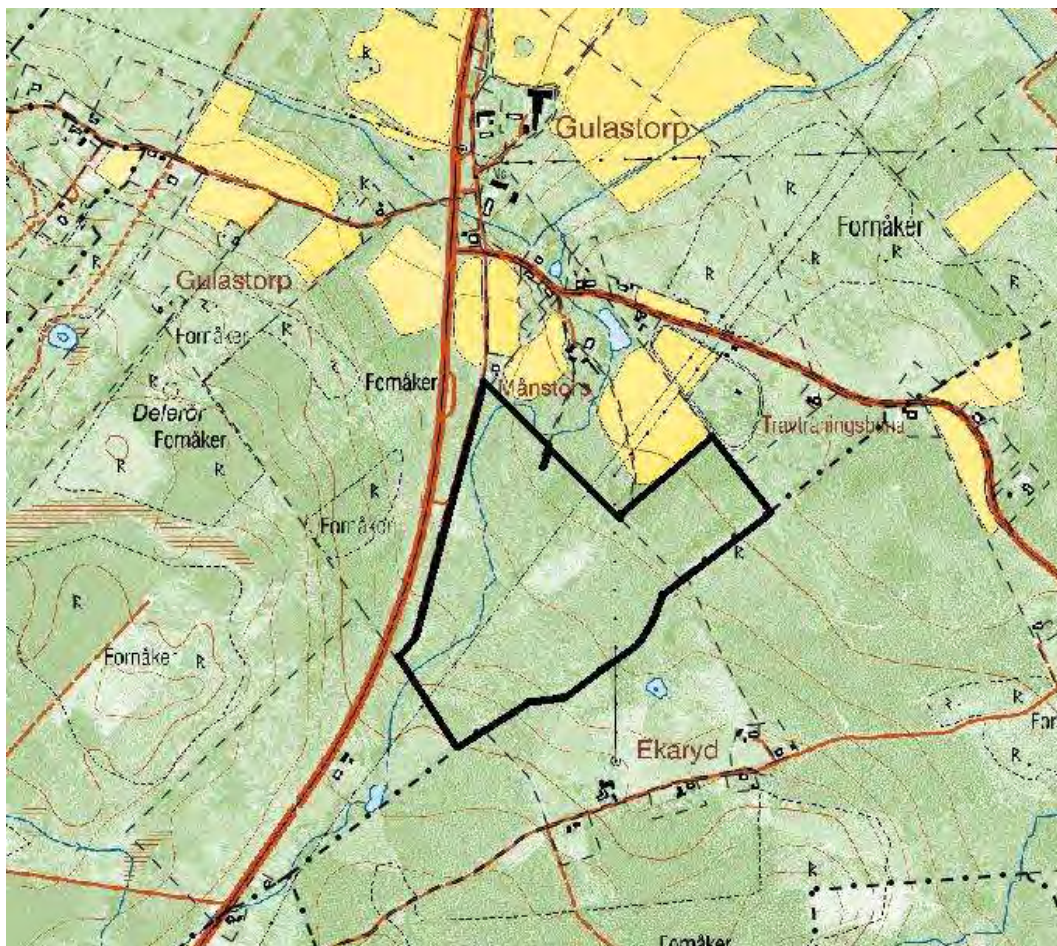
Johan Johnmark

010-22 41 411

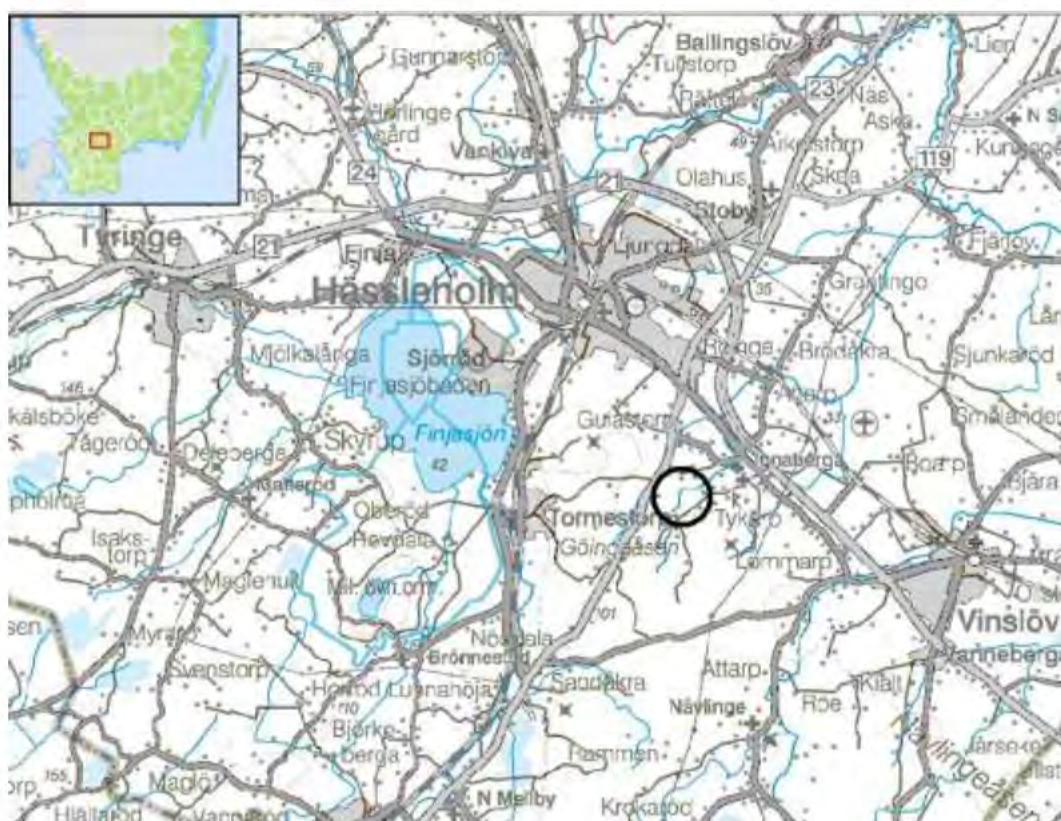
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 7 maj 2014 om Naturreservatet Gulastorp i Hässleholms kommun.

Naturreservatet är utmärkt med heldragen svart linje på kartan. Skala 1:10 000

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala cirka 1:100 000

Johan Johnmark

Kopia för kännedom till:
Akten